

NINA CAVALLI-BJÖRKMAN

Om natten är ångesten som störst

Jag tassar runt på avdelningarna för att inte störa nattsömnen hos de patienter som vilar. De som inte sover har det svårare – i mörkret växer smärtan, oron och tankarna till oöverstigliga hinder.

Hela kvällen har jag ägnat mig åt en ung man med huvudvärk. Han är döende, och inget jag gör kan ändra på det. Men den huvudvärk han har är svår, och det känns viktigt att befria honom från den.

– Åtminstone det lilla, tänker jag, där jag provar mig igenom olika mediciner.

Kortison. Alvedon. Antiinflammatoriska läkemedel. Slutligen morfin, inte heller det med någon bra effekt. Patienten grimaserar, ansiktet fåras av djupa rynkor. Jag står vid sängen och funderar, blir nästan besatt av tanken att han måste bli smärtfri, måste få sova denna natt.

Avdelningen är överbelagd, nattsköterskan springer med alla sprutor och dropp hon måste ge. Min patient delar rum med en åttioårig farbror som stökar runt i sin säng, tänder och släcker sin

somna ifrån smärtan ett tag, han accepterar uppgivet.

– Kröka ner mig bara, säger han när jag går för att hämta medicinen.

Jag står vid sängen och funderar, blir nästan besatt av tanken att han måste bli smärtfri, måste få sova denna natt.

Sköterskan är fortfarande upptagen, jag lånar hennes nycklar och gör i ordning en spruta som jag tar in till patienten. I mörkret fumlar jag med alla slangar och kranar som är kopplade till dosan på hans bröst, sedan lutar jag mig över honom och börjar spruta. Nästan omedelbart slappnar han av, den hopskrunkade pannan slätas ut. Jag ser berusningen komma, det ser skönt ut. Jag fortsätter att spruta långsamt. Plötsligt sträcker han upp en hand och rör vid mina bröst.

Förvåning är nog det ord som bäst beskriver min känsla. Jag fortsätter spruta tills läkemedlet är slut, mannen släpper sitt mjuka tag och somnar efter en liten stund. Jag rättar till slangarna och går ut i korridoren.

Vemod. Bultande hjärta. Skam? Jag växlar några ord med sköterskan, berättar vilken dos jag sprutat, hon journalför det.

Händelsen berör mig djupt. Kanske trodde han i berusningen att jag var någon

annan? Kanske har han ingen annan kvinna att röra vid den sista tiden i sitt liv. Ömhet och vemod, om vartannat.

På efternatten, när jag går runt avdelningarna igen, sover han djupt. •

Foto: Privat

Nina Cavalli-Björkman är specialistläkare och arbetar som enda onkolog vid Visby lasarett. Hemma har hon byrålådan full av noveller, att skriva är för henne en form av debriefing.

Han är döende, och inget jag gör kan ändra på det.

lampa. Varje gång ljuset tänds skär smärtan genom huvudet, det syns i den unges ansikte. Detta får mig att bestämma mig, jag tar undersköterskan till hjälp. Vi drar in den unge mannen på en läkarexpedition som är tom natttid. Där är det mörkt och tyst. Jag föreslår patienten lugnande medel för att han ska få

Läkartidningens novelltävling

»Att vara doktor« var temat för den novelltävling som Läkartidningen utlyste i samband med tidningens 100-årsjubileum. »Att vara doktor« är också titeln på den novellsamling som utkommer i slutet av oktober där Brombergs Bokförlag publicerar de »vinnande« noveller. Denna novell är en av dessa.

Läs mer på www.lakartidningen.se